

Wywóz dóbr kultury za granicę na stałe

20 grudnia 2002 r.
minister kultury
i dyrektor Ośrodka
Ochrony Zbiorów
Publicznych podpisali
porozumienie, na mocy
którego Ośrodkowi
powierzono wykonywanie
zadań w zakresie wywozu
dóbr kultury.

W powyższym zakresie do
dyrektora Ośrodka należy:

- przyjmowanie, za pośrednictwem wojewódzkich konserwatorów zabytków (WKZ), wniosków o wydanie zezwoleń na wywóz dóbr kultury na stałe odwołanie od decyzji WKZ odmawiających wydanie zezwoleń na masowy wywóz dóbr kultury za granicę i zażaleń na postanowienie WKZ odmawiających wydania zaświadczeń stwierdzających, że przedmioty zgłoszone do wywozu nie podlegają zakazowi wywozu za granicę;
- sprawdzanie przesłanych dokumentów pod względem formalnoprawnym;
- wzywianie wnioskodawców do usunięcia braków związanych ze złożonymi wnioskami;
- organizowanie pracy Komisji do spraw wywozu dóbr kultury za granicę i sprawowanie jej obsługi.

Na podstawie opinii Komisji do spraw wywozu dóbr kultury przygotowuje się projekty decyzji (zezwoleń), postanowień i zaświadczeń ministra. Ośrodek informuje wnioskodawców o terminie i sposobie rozpatrywania wniosków, odwołań i zażaleń.

W zakresie wywozu dóbr kultury za granicę obowiązują przepisy ustawy o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 roku (tekst jednolity DzU nr 98 poz. 150 z 1999 r.) oraz rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 30 czerwca 1965 roku (DzU nr 31 poz. 206 z dnia 21 lipca 1965 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie trybu zgłaszania wniosków oraz wydawania zaświadczeń i zezwoleń na wywóz za granicę dóbr kultury.

Na kilka istotnych spraw, związanych z formalnościami w uzyskiwaniu zezwolenia na wywóz dóbr kultury na stałe, chciałbym zwrócić szczególną uwagę.

Składane wnioski na wywóz dóbr kultury za granicę na stałe powinny zawierać:

- szczegółowy opis przedmiotów, które mają być wywiezione (opis na tyle precyzyjny, aby na jego podstawie można było zidentyfikować przedmioty);
- dwie fotografie przedmiotu. W rozporządzeniu przewidziano, że fotografie dołącza się na wniosek organu wydającego zezwolenie. Ponieważ jest to regułą (fotografie dają nieporównanie więcej informacji o przedmiocie niż wykonywane opisy), najlepiej od razu dołączyć fotografie.

Wnioski składa się do wojewódzkich konserwatorów zabytków (chyba że na mocy porozumienia konserwatorzy przekazali swoje uprawnienia innym instytucjom), a nie bezpośrednio do Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych. Wyjątkiem od tej reguły jest staranie się o wywóz materiałów bibliotecznych (wydanych przed 9 maja 1945 r.). Wtedy wniosek należy kierować do Biblioteki Narodowej w Warszawie. Jeżeli wywóz ma obejmować materiały archiwalne, wniosek składa się do Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

Jedyny wyjątek od opisanej wyżej drogi składania wniosków dotyczy instrumentów muzycznych o wysokiej wartości artystycznej, muzealnej lub historycznej. W takim przypadku wniosek o wydanie zezwolenia na wywóz za granicę na stałe składa się bezpośrednio do Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych.

Przytoczone w tym materiale informacje mają charakter podstawowy. Szczegóły zawarte są w przytaczanych przepisach (ich treść znajdzie się również w najbliższej przyszłości na naszych stronach internetowych: www.icons.pl).

Najprawdopodobniej przepisy dotyczące wywozu dóbr kultury za granicę ulegną zmianie w tym roku. W Sejmie trwają prace nad ustawą o zabytkach, która zmieniłaby obowiązującą przez ostatnich 40 lat ustawę o ochronie dóbr kultury.

Jaki ostateczny kształt przybiorą przepisy dotyczące wywozu zabytków, już pewnie niedługo się przekonamy. ❖